

Chương 6:

TỔNG QUAN VỀ PHẦN MỀM KẾ TOÁN

Mục tiêu học phần mềm kế toán

Tiếp cận nhanh nhất với phần mềm kế toán doanh nghiệp đang sử dụng

Dễ dàng tìm kiếm, lựa chọn được phần mềm kế toán phù hợp với hoạt động của đơn vị làm việc

Nội dung

- Khái niệm phần mềm kế toán
- Mô hình hoạt động PMKT
- Tính ưu việt của PMKT so với ghi chép KT thủ công
- Phân loại PMKT
- Ưu nhược điểm PMKT trên thị trường

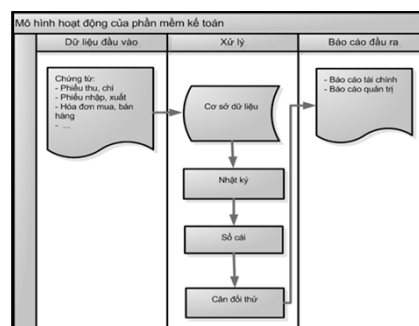
Nội dung

- Quy định của Bộ Tài Chính về tiêu chuẩn và điều kiện của PMKT
- Quy định của Bộ Tài Chính về hình thức Kế toán máy
- Các bước đưa PMKT vào ứng dụng?
- Các tiêu chuẩn giúp lựa chọn PMKT tốt nhất

Khái niệm phần mềm kế toán

- Là hệ thống các chương trình máy tính
- Tự động xử lý thông tin kế toán
- Từ khâu:
  - Lập chứng từ gốc
  - Phân loại chứng từ
  - Ghi chép sổ sách
  - Xử lý thông tin chứng từ, sổ sách theo chế độ kế toán
- Đến khâu: in sổ kế toán, báo cáo tài chính, kế toán quản trị, thống kê phân tích tài chính khác

Mô hình hoạt động PMKT

Tính ưu việt của PMKT so với ghi chép kế toán thủ công

Phân loại phần mềm kế toán

- Theo bản chất nghiệp vụ kinh tế phát sinh (*ứng với đặc thù hoạt động của doanh nghiệp*)
  - Phần mềm kế toán bán lẻ (POS)
    - Phục vụ : siêu thị, nhà hàng, kinh doanh trực tuyến
    - Đầu ra của phần mềm này là đầu vào cho phần mềm Kế toán Tài chính Quản trị
  - Phần mềm kế toán tài chính quản trị

Phân loại phần mềm kế toán

- Phân loại theo hình thức sản phẩm:
Phần mềm đóng gói   Phần mềm đặt hàng

Phần mềm đóng gói

- Ưu điểm:**
- Giá thành rẻ
  - Tính ổn định cao
  - Nâng cấp, cập nhật nhanh
  - Chi phí triển khai rẻ
  - Thời gian triển khai ngắn, dễ dàng
- Nhược điểm:**
- Không đáp ứng yêu cầu đặc thù

Phần mềm đặt hàng

- Ưu điểm:**
- Đáp ứng yêu cầu đặc thù, cụ thể
- Nhược điểm:**
- Chi phí cao
  - Khó cập nhật và nâng cấp
  - Tính ổn định kém
  - Tính rủi ro cao

Ưu nhược điểm PMKT trên thị trường

- Ưu nhược điểm PMKT nước ngoài
- Ưu nhược điểm PMKT trong nước
- Ưu nhược điểm PMKT nước ngoài được việt hóa

Ưu nhược điểm PMKT nước ngoài

• Ưu điểm

- Chất lượng tốt
- Chuyên nghiệp
- Công nghệ hiện đại

• Nhược điểm

- Giá thành cao
- Bảo trì, hỗ trợ kỹ thuật gặp nhiều khó khăn
- Vấn đề địa phương hóa

- Một số PMKT nước ngoài: MYOB, QuickBooks, PeachTree, Sage AccPac,...
- Các hệ thống ERP: SAP, Dynamics NAV, Infor FMS SunSystems

Ưu nhược điểm PMKT trong nước

• Ưu điểm

- Giá thành thấp
- Bảo hành, bảo trì nhanh chóng, kịp thời
- Phù hợp với doanh nghiệp Việt Nam

• Nhược điểm

- Công nghệ lạc hậu hơn so với PMKT nước ngoài

- Một số nhà cung cấp phần mềm trong nước: LẠC VIỆT, MISA, EFFECT, FAST, BRAVO,...

Quy định của Bộ Tài chính về tiêu chuẩn và điều kiện của PMKT

- Tiêu chuẩn của phần mềm kế toán
- Điều kiện của phần mềm kế toán
- Điều kiện áp dụng phần mềm kế toán

Tiêu chuẩn của phần mềm kế toán

- Tuân thủ các quy định về kế toán
- Có khả năng nâng cấp, sửa đổi, bổ sung phù hợp với những thay đổi của chế độ kế toán, chính sách tài chính, không ảnh hưởng đến dữ liệu đã có
- Tự động xử lý, đảm bảo chính xác
- Đảm bảo tính bảo mật, an toàn dữ liệu

Điều kiện của phần mềm kế toán

- Trước khi đưa vào sử dụng, phải được đặt tên, thuyết minh rõ xuất xứ, tính năng kỹ thuật, mức độ đạt tiêu chuẩn
- Có tài liệu hướng dẫn cụ thể kèm theo
- Bảo hành trong thời hạn do hai bên thỏa thuận, ít nhất phải hoàn thành công việc kế toán của 1 năm tài chính

Điều kiện áp dụng phần mềm kế toán

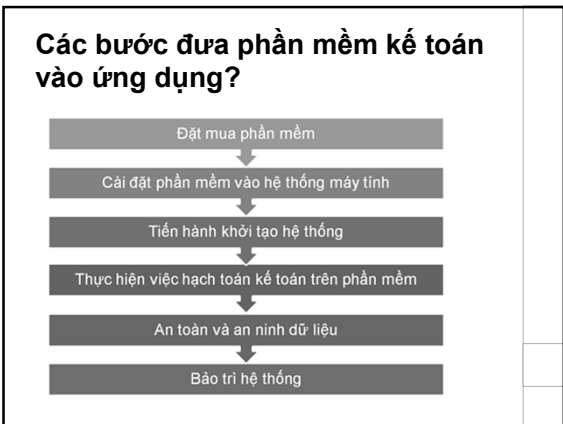
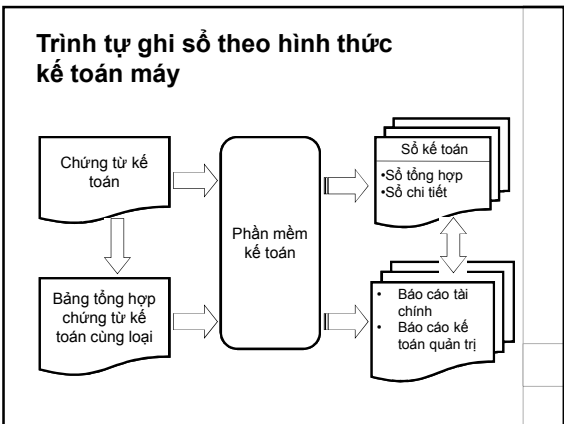
- Đảm bảo điều kiện kỹ thuật
- Đảm bảo điều kiện về con người và tổ chức bộ máy kế toán
- Đảm bảo tính thống nhất trong công tác kế toán

Quy định của Bộ Tài chính về hình thức kế toán máy

- Đặc trưng cơ bản của hình thức kế toán máy
- Trình tự ghi sổ theo hình thức kế toán máy

Đặc trưng cơ bản của hình thức kế toán máy

- Công việc kế toán thực hiện theo một chương trình PMKT trên máy vi tính
- Thiết kế theo nguyên tắc của 1 trong 4 hình thức kế toán hoặc kết hợp.
- PMKT thiết kế theo hình thức kế toán nào sẽ có loại sổ của hình thức kế toán đó

Các tiêu chuẩn giúp lựa chọn phần mềm kế toán tốt nhất

- Nguồn gốc xuất xứ
- Các vấn đề liên quan đến người sử dụng
- Các chức năng liên quan tới hoạt động kinh doanh

Các tiêu chuẩn giúp lựa chọn phần mềm kế toán tốt nhất

- Những vấn đề cần quan tâm trong công tác triển khai và kỹ thuật
- Khả năng hỗ trợ thích hợp cho các cải tiến trong tương lai
- Các yếu tố về bảo mật

Nguồn gốc xuất xứ

- Nên chọn phần mềm có thương hiệu, xuất xứ rõ ràng, sẽ có ích trong quá trình sử dụng, nâng cấp và bảo trì sản phẩm.

Các vấn đề liên quan đến người sử dụng

- Các khoản chi phí đầu tư liên quan:
  - Chi phí cho giấy phép sử dụng,
  - Chi phí triển khai,
  - Chi phí tư vấn,
  - Chi phí bảo trì,
  - Nâng cấp cơ sở hạ tầng CNTT
- Tính dễ sử dụng: dễ học và sử dụng, giao diện đơn giản, thân thiện

Các vấn đề liên quan đến người sử dụng

- Khả năng cảnh báo: Cảnh báo người sử dụng các lỗi có thể phát sinh do nhập dữ liệu sai
- Tài liệu dành cho người sử dụng
- Bản địa hóa

Các chức năng liên quan tới hoạt động kinh doanh

- Khả năng thích ứng với quy trình kinh doanh của phần mềm
- Khả năng phân tích tài chính và báo cáo

Những vấn đề cần quan tâm trong công tác triển khai và kỹ thuật

- Thời gian và sự dễ dàng trong triển khai
- Khả năng tùy biến theo yêu cầu của khách hàng
- Thiết kế và cấu trúc của phần mềm
- Lỗi lập trình

Khả năng hỗ trợ thích hợp cho các cải tiến trong tương lai

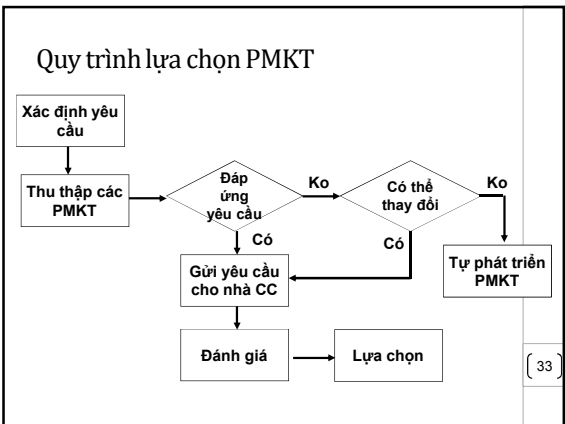
- Khả năng phát triển
- Thiết kế phân hệ và khả năng nâng cấp
- Khả năng kết nối với các phần mềm khác

Các yếu tố về bảo mật:

- Khả năng phân quyền sử dụng cho người dùng
- Nhật ký sử dụng
- Mã hóa dữ liệu sử dụng
- Ngăn chặn truy cập từ bên ngoài
- Bản sao dự phòng

Phương pháp lựa chọn

- Định lượng
  - Đánh giá tầm quan trọng từng chỉ tiêu
  - Cho điểm từng PM theo các chỉ tiêu
  - Tính điểm trung bình của từng PM
- Định tính
  - Căn cứ vào yêu cầu và mức độ thỏa mãn yêu cầu mà lựa chọn 1 PM

15 bước lựa chọn PMKT có sẵn (2008, Gloria J. Braunschweig, CMA)

- Giai đoạn 1: chuẩn bị
  - Bước 1: Lựa chọn thành viên tham gia đội dự án, thường không quá 7 thành viên và từ tất cả các khu vực chức năng trong DN
  - Bước 2: Chọn ra Quản lý dự án (Giám đốc DA)
  - Bước 3: Đội DA tìm hiểu thông tin về các gói phần mềm có trên thị trường
  - Bước 4: Xây dựng các yêu cầu của DN đối với PM
  - Bước 5: Xem xét lại hệ thống hạ tầng CNTT của DN: phần cứng máy tính, HĐH, mạng máy tính,....
  - Bước 6: Xác định xem DN phù hợp với PMKT nào: PM dành cho DN lớn hay DN vừa và nhỏ

15 bước lựa chọn PMKT có sẵn (2008, Gloria J. Braunschweig, CMA)

- Giai đoạn 2: lập kế hoạch
  - Bước 7: Xây dựng khung thời gian của đội DA
    - 2-6 tháng để lựa chọn PM
    - 1 tháng để bên công ty bán PM lập lịch làm việc
    - 2-6 tháng để hoàn thành PM
    - 2-6 tháng thực hiện các giai đoạn triển khai
    - Cộng thêm 20% thời gian dự phòng
  - Bước 8: Chuẩn bị ngân sách: phần cứng và lắp đặt phần cứng, bản quyền phần mềm, lắp đặt, bảo trì và hỗ trợ phần mềm
  - Bước 9: Chuẩn bị tài liệu về yêu cầu của DN để gửi cho các nhà cung cấp PM

15 bước lựa chọn PMKT có sẵn (2008, Gloria J. Braunschweig, CMA)

- Giai đoạn 3: đánh giá
  - Bước 10: Gửi tài liệu đã chuẩn bị ở bước 9 đến các nhà cung cấp phần mềm, tập hợp và đánh giá những trả lời của nhà cung cấp
  - Bước 11: Lựa chọn ra các nhà cung cấp có thể đáp ứng yêu cầu tốt nhất (không quá 3 NCC)
  - Bước 12: Chọn ra 1 hoặc 2 NCC
  - Bước 13: Tham khảo danh sách khách hàng của các NCC
  - Bước 14: Yêu cầu NCC chuẩn bị mẫu thử để chạy trong hệ thống của DN

15 bước lựa chọn PMKT có sẵn
(2008, Gloria J. Braunschweig, CMA)

- Giai đoạn 4: mua phần mềm
- Bước 15: Lựa chọn mẫu thử nào thành công với DN nhất, thực hiện theo thời gian đã lập kế hoạch, mua và cài đặt PM

(37)

Tài liệu tham khảo

- *Thông tư 103/2005/TT-BTC* của Bộ Tài Chính ký ngày 24/11/2005